І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 162. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ВЕРЕСНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 2, 1965 No. 162. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 1 вересня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПОВІДОМИВ ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВАХ ЗДОРОВ'Я, яка має відбутися восени цього року в Білому Домі, і яку має заплянувати окремий комітет експертів, що його очолює президент Шикаґівського університету д-р Джордж Бідел, а виконним головою цього комітету має бути президент Фундації Вудруфф-Буафейлет Джовнес. Президент скликає цю конференцію до Білого Дому, бо бажає звести разом „найкращі уми і найвідважніші ідеї, щоб вирішити пекучі потреби здоров'я американського народу".

ҐОЛДВОТЕР БУДЕ ГОЛОВНИМ ПРОМОВЦЕМ НА ПРИЙНЯТТІ В ПОШАНУ АЙЗЕНГАВЕРА, як про це повідомляє голова Республіканського Крайового Комітету Рей С. Блісс. Це прийняття відбудеться в жовтні в дні народин колишнього президента Д. Д. Айзенгавера. До порозуміння в цій справі прийшло під час конференції Блісса з минулорічним республіканським кандидатом на президента колишнім сенатором Ґолдвотером. Це порозуміння має закінчити непорозуміння внаслідок того, що Ґолдвотер очолює консервативну групу в Республіканській партії, яка називається Товариство Вільного Громадянства. Того самого дня, 31-го серпня ц. р. губернатор Пенсилвенії Вілліям В. Скрентон, заявив, що Товариство Вільного Громадянства та інші скрайні республіканські праві й ліві групи мусять зникнути, коли Бліссові вдасться скріпити організацію партії.

КОМПАНІЯ ДЖЕНЕРАЛ ЕЛЕКТРІК І КОРПОРАЦІЯ ВЕСТІНҐГАВЗ ПЛАТЯТЬ $16,873,203 за шкоди, спричинені тим, що в роках 1939-1959 на спілку усталювали ціни на свої деякі товари, чим провинилися проти трестового закону, який забороняє підприємцям змовлятися щодо висоти цін. Так вирішив суддя Вілфред Фейнберґ, який ствердив на основі переведеної судової розправи, що ті обидві компанії збільшили були ціни в тому часі і продавали свої товари по вищій ціні, ніж це було б тоді, коли б не було між ними змови. Внаслідок цього засуду впали на біржі в Ню Йорку ціни на уділи цих компаній: папери Дженерал Електрік на 1.75, а Вестінґгавз на 1 3/8.

НЕДАВНО ЗАКЛЮЧЕНІ ПОДРУЖЖЯ НЕ НАДОВГО ОХОРОНЯТИМУТЬ МОЛОДИХ ЧОЛОВІКІВ ВІД ПОКЛИКАННЯ ДО ВІЙСЬКА, — заявив директор Рекрутаційного Уряду генерал-поручник Луїс Б. Герші. Президент Джансон зарядив, що всі ті молоді юнаки у віці від 19 до 26-го року життя, які одружилися після 26-го серпня, не матимуть права на те, щоб належати до тієї категорії, з якої не покликується рекрутів до військової служби. Численні молодці поспішно одружувалися перед 26-им серпня, щоб не бути покликаним до війська. Генерал Герші заявив, що незабаром вичерпаються неодружені юнаки, і за 4-5 місяців треба буде покликувати одружених голов родин у віці 19-26 років, які не мають дітей. Батьки родин із дітьми належать до 3-ої категорії, з якої не покликується до військової служби під час миру.

ЦЬОГО РОКУ ВЕЛИКЕ ЧИСЛО ШКІЛ В ПІВДЕННИХ СТЕЙТАХ ВІДКРИЛО СВОЇ ДВЕРІ ДЛЯ ЧОРНИХ УЧНІВ, і таким чином кінчається поволі шкільна сеґреґація на Півдні. Досі не було жадних насильних кроків, але в стейті Міссіссіпі деякі білі батьки покищо не погодилися на те, щоб їхні діти навчалися разом із чорними, і тому плянують відкривати приватні школи для самих білих учнів. Численні школи рішили покінчити зі шкільною сеґреґацією, бо інакше вони не дістали б федеральної допомоги згідно з законом із 1964-го року. Вперше діти д-ра Мартина Лютера Кінґа записалися до школи, куди ходять білі діти.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ бомбардували у вівторок 31 серпня ц. р. водночас комуністичних партизанів у двох областях концентрації їхніх військових з'єднань. Ціллю першого бомбардування були здогадні партизанські становища 320 миль на північний схід від Сайґону і такі ж становища В'єтконґу в лісовій джунґлі 30 миль на північ від Сайґону. Цього ж дня американські морські бомбардувальники переводили налети на територію Північного В'єтнаму.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ДЕ ҐОЛЛЬ І ДЕРЖАВНИЙ ПІДСЕКРЕТАР ЗДА ДЖОРДЖ В. БОЛЛ відбули у вівторок 31 серпня ц. р. півторагодинну зустріч, під час якої обговорювано справу В'єтнаму і майбутнього існування Північно-Атлантійського Пакту. Представники ЗДА в Парижі заявили, що розмови відбувалися в дружній атмосфері і були цікаві. Вони підкреслили також, що Болл не звертався до де Ґолля з пропозицією виступати посередником щодо започаткування переговорів між ЗДА і Північним В'єтнамом.

ЗА 5 ДО 10 РОКІВ ПОГРОЖУЄ СВІТОВІ ГОЛОД — заявив д-р Б. Р. Сен, генеральний директор Організації для справ харчів і хліборобства, окремої аґенції Об'єднаних Націй, яка тепер нараджується у Београді, Юґославія. Він твердив, що існують тільки два шляхи, щоб виминути катастрофу: плянове збільшення харчової продукції у світі та заведення контролі народин.

МІЖ АМЕРИКОЮ І ВІЛЬНИМ КИТАЄМ ПРИЙШЛО до порозуміння щодо юрисдикції над американськими військовиками на Тайвані (Формозі). Переговори в цій справі тривали 10 років. Узгіднено, що є 6 родів злочинів, за які вільно-китайські, а не американські суди, можуть судити американських військовиків: убивство, знасилування, злочин проти безпеки вільно-китайської держави, торгівля наркотиками, збройний напад і підпал.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ УРЯД НЕ БАЧИТЬ ПІДСТАВ для мирових розмов з Совєтами. Речник канцлера Людвіґа Ерґарда пригадав, що СССР стоїть далі на плятформі з 1959 року, яка допускає мировий договір з Німеччиною на базі поділу її на „дві Німеччини" та що Совєти взагалі не відповіли на західньо-німецьку ноту з лютого 1962 року про бажання „нормалізувати" взаємини між Бонном і Москвою. Ця заява канцлера була відповіддю на передвиборчу заяву соціял-демократичного кандидата на канцлера, Віллі Брандта, що коли б прийшов до влади, то зараз розпочав би „діялог" з Совєтами.

ВЕЛИКА ЛЯВІНА ЗІРВАЛАСЬ З ЛЬОДОВИКА В ШВАЙЦАРСЬКИХ АЛЬПАХ недалеко містечка Саас-Фее й похоронила під звалищами льоду й каміння 40 до 100 робітників, здебільш італійців, працюючих над новою гідроелектричною стацією. В хвилині катастрофи, в ясний погідний день, було там коло 1.000 робітників. Катастрофа сталася впродовж секунд — жертви були засипані не освідомивши собі навіть загрози. Деякі зломи льоду великі, як 2-поверхова кам'яниця. Рятункова акція дуже утруднена можливістю нової лявіни.

ДЖАНСОН ВІДБУВ НАРАДУ З АЙЗЕНҐАВЕРОМ

Справа війни у В'єтнамі і ситуація в американській сталевій індустрії були темою розмови між колишнім президентом ЗДА Двайтом Д. Айзенгавером і теперішнім президентом Линдоном Б. Джансоном, що відбулася в Білому Домі. На фото: президент Джансон супроводить Айзенгавера до його авта.

Лет Джеміні 5 виявив, що з успіхом може відбутися 14-денний лет Джеміні 7

Кокоа Біч, Флорида. — Дотеперішні тести астронавтів Джеміні-5 полковника Ґордона Купера і командора Чарлза Конрада виявляють, що заплянований на кінець цього року, або на січень 1966-го року лет Джеміні-7 може відбутися без шкоди для здоров'я астронавтів. Д-р Чарлз Беррі ствердив, що стан здоров'я астронавтів Джеміні-5 є кращий в порівнянні зі здоровним станом астронавтів Джеміні-4, які летіли тільки чотири дні. Лікар ствердив, що серця астронавтів повільніше билися в космосі, але вони приспішено билися під час того, як астронавти злітали вниз. Астронавти втратили під час лету по 7.5 і 8.5 фунта, але після трьох днів побуту на Землі вони вже знов мають майже таку саму вагу, як давніше.

Конґрес схвалив законопроєкт про створення Міського Департаменту

Вашинґтон. — 31 серпня Палата Репрезентантів схвалила урядовий законопроєкт про організацію 11-го департаменту в Президентовому кабінеті, а саме — Департаменту Міських і Мешканевих Справ. Цим рішенням закінчилась акція Конґресу в тій справі, бо Сенат затвердив рішення спільної Конґресової Конференції 30-го серпня і тепер цей проєкт переслали Президентові до підпису. Сподіваються, що підписуючи цей закон, президент Джансон повідомить, хто буде першим секретарем 11-го Департаменту. В політичних колах називають на першому місці як кандидата на цей пост теперішнього адміністратора Мешканевої Аґенції — Роберта С. Вівера, який займає це становище від 1961-го року, і якого покійний президент Кеннеді плянував найменувати на члена кабінету, вносячи проєкт про організацію Департаменту Мешканевих та Міських Справ. Між можливими кандидатами на цей секретарський пост називають також нюйоркського посадника Роберта Д. Ваґнера і колишнього демократичного конґресмена з Алабами — Алберта Рейнеса. Коли б Вівер був найменований, то це був би перший негр членом Президентового кабінету. Новий Департамент обіймає ряд окремих аґенцій, які досі займалися проблемами, що відносяться до міських справ. Центром цього Департаменту буде Мешканева і Фінансова Аґенція, яка досі затруднює 13 500 працівників і має 7 районових відділів.

В Лігайтоні відбулися Високошкільні Дні „Зарева"

Лігайтон, Па. — В неділю вечором 29 серпня ц. р. закінчилися тут успішно на Оселі ім. О. Ольжича Високошкільні Дні, що їх організувало Об'єднання Українських Студентських і Академічних Товариств „ЗАРЕВО". Відкриття Високошкільних Днів відбулося в п'ятницю 27 серпня ц. р. вступним словом голови Крайового Проводу „ЗАРЕВА" Михайла Гереця та доповіддю, що її виголосив Віталій Кейс з Ню Йорку на тему: „Прозова творчість в сучасній українській літературі".

В суботу 28 серпня доповіді читали: д-р Марко Антонович (Монтреаль) — „Розвиток науки в Радянській Україні", дир. Йосип Гірняк (Ню Йорк) — „Сучасний український театр" і проф. Петро Стерчо (Філядельфія) — „Політично-правний статус України". Цього ж дня під час спільної вечері для всіх курсантів та викладачів виступив з рецитацією поеми Т. Шевченка „Сон" визначний режисер і корифей українського театру Йосип Гірняк, якого всі приявні ентузіястично вітали. Програмою Вечора проводив голова Центрального Проводу „ЗАРЕВА" Павло Дорожинський. Суботнішня програма була закінчена забавою для учасників курсу та всіх прибулих гостей. Доповіді інж. Степана Процюка (Ню Йорк) — „Розвиток народного господарства України в підбольшевицькій дійсності", та проф. Петра Голубенка (Ню Йорк) — „Дійсність в Україні в останніх двадцятьох роках" були прослухані в неділю 29-го серпня після Богослужень, що були відправлені в католицькій і православній каплицях.

У Високошкільних Днях, на які прибули студенти з різних осередків північно-американського континенту, а в тому числі з Міннеаполісу і Монтреалю, взяло участь 62 особи.

ЗДА ратифікували додаток до чартеру ОН про поширення двох рад ОН

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — З'єднані Держави Америки передали у вівторок 31 серпня ц.р. документ про формальну ратифікацію додатку до Чартеру Об'єднаних Націй, який поширює склад двох установ цієї міжнародної Організації, а саме Ради Безпеки та Економічної і Суспільної Ради. Амбасадор ЗДА до ОН Артур Дж. Ґолдберґ передав документ про ратифікацію генеральному секретареві У Тантові напередодні короткої надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї, призначеної на середу 1 вересня ц.р. Згідно із цим додатком склад Ради Безпеки буде збільшений із 11 на 15 осіб і склад Економічної і Суспільної Ради з 18 до 27 осіб. Новий додаток дасть можливість включити до названих установ Об'єднаних Націй більшу кількість представників новостворених африканських й азійських держав. Досі ратифікували цей додаток до Чартеру ОН уже 93 держави, включно із ЗДА. Для схвалення додатку потрібно затвердження його 82 державами на всіх 114 держав, які в теперішній час є членами Об'єднаних Націй. ЗДА були останньою із тих держав, постійних членів Ради Безпеки ОН, які ратифікували цей додаток.

Домініканські повстанці погодилися на організацію тимчасового уряду

Санто Домінго. — 31-го серпня домініканські повстанці під проводом полковника Каманя Деня погодилися на те, щоб був зорганізований тимчасовий уряд під проводом д-ра Гектора Ґарсії-Ґодоя. Плян замирення в Сан Домінґо випрацювала окрема місія, складена з представників Організації Американських Держав, між якими є представник ЗДА Еллсворт Бункер. Перед підписанням згоди на створення тимчасового уряду полковник Каманьо звільнив 108 в'язнів, які перебували в тюрмі в повстанців. Під час звільнення були присутні представники місії ОАД. Є надія, що в Домініці настане мир після 4-місячного неспокою, який виник ще 24-го квітня, коли повстанці Каманя плянували поворот президента Боша, а проти цього виступила хунта під проводом генерала Імберта Барревраса.

В Буенос Айресі відбулася академія на пошану Кардинала Йосифа Сліпого

Буенос Айрес. — Громадський комітет із представників усіх українських організацій і товариств в Арґентині влаштував тут в першій половині місяця серпня урочистості на пошану Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого. В неділю 1 серпня ц. р. була відправлена Архиєрейська Служба Божа в наміренні Кардинала Йосифа і в неділю 8 серпня в Колеґії Сан Хозе відбулася святочна Академія, в якій крім численно зібраних українців були присутні: примас Арґентини Кардинал Антін Каджано, Папський Нунцій Преосв. Гумберто Моццоні, Апостольський Візитатор Українців Кир Андрій Сапеляк, єпископи - помічники Буенос Айресу, віцеміністер закорд. справ Хозе Арменґоль, Адміністратор УАПЦеркви Протопр. о. Борис Арійчук та багато ін.

Відкрив академію голова Української Центральної Репрезентації д-р Василь Іваницький, а головні доповіді виголосили єпископ кир Сапеляк на тему: „Кардинал Йосиф Сліпий на тлі століття народин Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького" та арґентинський Владика Віктор Бамамін, Єпископ Військових Сил, який виголосив в еспанській мові доповідь на тему: „Йосиф Сліпий". В мистецькій частині програми виступали: катедральний хор під дириґентурою п. Василя Василика, хор бандуристів під проводом п. Василя Качурака, солістка-сопрано Галя Максименко, тенор Євген Патинюк, хорові солісти О. Хлебич і Ст. Наумлюк, декляматор Богдан Литвинович.

„Свободу" відзначено за працю для виховання доброго громадянина

Репрезентант Американської Адвокатської Асоціяції та його Постійного Комітету в справах американського громадянства вручає відзначення для „Свободи". На фото стоять (зліва): гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, репрезентант Адвокатської Асоціяції адвокат Степан Маґура, гол. предсідник УНС Йосип Лисогір, ред. А. Драган та гол. касир УНС Роман Слободян.

Джерзі Ситі. — До багатьох відзначень і вирізнень, що їх здобула „Свобода" довголітньою працею і службою для своєї громади, долучилося ще одне, як Постійний Комітет у справах Американського Громадянства, що існує при Американській Адвокатській Асоціяції, відзначив її почесним плякатом за її вклад у виховання добрих громадян своєї країни. Згаданий Комітет Адвокатської Асоціяції — як сказано в його правильнику — „має юрисдикцію в ділянці американського громадянства та американської форми правління відносно виховання та розуміння їх привілеїв і обов'язків". Грамоту Комітету для вирізнення „Свободи" за працю в цій ділянці вручив редакторові „Свободи", в приявності членів Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, видавця „Свободи", член і репрезентант згаданого Комітету адвокат Степан Маґура в головній канцелярії УНСоюзу у вівторок 31го серпня. У склад Комітету, крім адв. Степана Маґури з Джерзі Ситі, входять адвокати: Вендель А. Фалсґарф з Клівленду, Гюґ Л. Біґґс з Портленду, Де Візе Картер з Дентону, Мд., Кетрин Едмонсон з Кларксвіл, Теннесі, Арчібалд Мулл із Сакраменто в Каліфорнії та Герберт Д. Следд з Лексінґтону, Кентокі. Адв. Степан Маґура, вручив „Свободі" вирізнення, згадав, що „Свобода" є першою американською чужомовною газетою, якій це відзначення признано.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ Й ТАНКИ НА ПЛОЩІ КАНАДІЙСЬКОЇ ВИСТАВКИ

Торонто. — В концертах пісні і музики та показах народних танків різних етнічних груп Канади, що відбудуться тут дня 6 вересня ц. р. на площі Канадійської Націонал. Виставки („Ґрендстенд") візьмуть участь українські ансамблі „Калина" та „Веснівка" разом з 20 іншими групами хористів, музик і танцюристів.

Імпрезу приготовила Рада Народного Мистецтва з Торонта. Відкриє її промовою уповноважений для відзначення Століття Канади, п. Джан Фішер. Постановку підготовив Л. Коссар, керує нею Дж. Бирнс, а музичним керівником є Е. МкЛинток. Опіку над імпрезою прийняли — Рада міста Торонта, Канадійська Нац. Виставка і „Роман Корпорейшен".

НОВА ПРАЦЯ ДМИТРА СОЛОВ'Я

Міннеаполіс, Мінн. — Відомий український економіст і статистик Дмитро Соловей, автор багатьох праць про економічне і культурне життя України під совєтською окупацією, видав у Дітройті, Миш., свою нову працю п. н. „Фінансовий визиск України". Написана ця праця у зв'язку й у відповідь на появу нової совєтської публікації про національний прибуток Української ССР, виданої в Києві 1963 року. Праця заслуженого українського дослідника була друкована первісно в журналі „Вільна Україна" (чч. 44 і 45) і вийшла тепер окремою відбиткою в 200 примірниках.

СТАТТЯ Д-РА С. ГОРАКА ПРО УКРАЇНСЬКУ ІСТОРІОГРАФІЮ В „СЛАВІК РЕВЮ"

На сторінках найновішого числа американського наукового квартальника „Славік Ревю" (т. 24, ч. 2, 1965, стор. 258-272) появилась стаття д-ра Стефана М. Горака „Українська історіографія 1953-1963". Автор узяв до уваги не лише підсовєтську Україну, але теж і праці деяких українських науковців у вільному світі, спираючись на дослідах нашого сучасного найбільшого історика проф. д-ра О. Оглоблина.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ПРАЦЮ ПРО ІСТОРІЮ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ

Шикаґо. — Редакційна Колеґія в складі д-р І. Максимчук, о. Іс. Сохоцький і Ю. Максимчук підготовляє до друку генеалогічну працю п. н. „Історія роду Петрушевичів", старого боярського роду, осілого на Литві, і його галицької лінії, основаної о. Миколою, що наприкінці XVII століття переселилася до Галичини. Книга буде детально удокументована і ілюстрована. Із родом Петрушевичів тісно споріднені роди Даниловичів, Дольницьких, Весоловських, Охримовичів та інших.

МИХАЙЛО КЛЯЧКО СТАРШИНА АРМІЇ УНР ПОМЕР У БРАЗИЛІЇ

Сан Павльо, Бразилія. — Тут помер дня 1. серпня ц. р. вояк і старшина Армії УНР Михайло Клячко. З походження козак-кубанець із Староцербинської станиці Єйського Відділу, частини Кубанського Чорноморського Війська. Покійний служив під час 1-ої світової війни в Запорозькому полку російської армії і згодом в українському полку Чорних Запорожців, що ним командував полк. Петро Дяченко. Брав участь у всіх боях і в І-му Зимовому Поході, від 6 грудня 1919 р. по 6 травня 1920 р., коли та армія, під командою ген. Михайла Омеляновича-Павленка і от. Юрка Тютюнника, знову з'єдналася з реґулярною Армією УНР. Займав різні посади, до командира сотні включно. Після звільнення з таборів виїхав до Франції на роботу і звідти 1929 року до Бразилії, де жила його сестра.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ХАРКІВ'ЯНИ У КУСТАНАЙСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Студенти фізико-технічного факультету Харківського університету працюють у Кустанайській області, будують новий радгосп. Вони повинні здати чотири житлові будинки, механізований тік, дві фарми, машинотехнічну майстерню та комбінат побутового обслуговування (З „Молоді України" 20 серпня).

ПАЛАЦ НОВОНАРОДЖЕНИХ

На розі вулиць Гіршмана і Дзержинського у Харкові відкрили перший в Україні палац новонароджених, — пише „Радянська Україна" з 20 серпня.

В актовій залі представник міської ради, пов'язаний шовковою червоною стрічкою, передаватиме дитину почесним батькам („ви також відповідаєте за неї" — каже він), а подружжю — свідоцтво про народження дитини й пам'ятну медалю. На зворотному боці цієї медалі — прізвище та ім'я дитини, дата народження.

ДЕ ВОНА, УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ?

Кого не приваблює подорож влітку по Дніпру!... За бортом хлюпає хвиля... Хлюпає годину, другу... Тут ви згадали, що зранку у вас і рісочки в роті не було. Идете в сальон-ресторан. Замовляєте. Але у відповідь: нема, нема, нема... Навіть свіжого ситра і мінеральної води немає. Ви починаєте журно дивитися у вікно на літо — пору овочів, городини та всіляких інших принад. А над головою:

Ми с тобой два берега
У одной реки

І так всю дорогу, на один і той самий лад... Хоча б ще щось ліричне, про рідний Дніпро, по якому подорожуєте. Жадної такої пісні за все плавання. (З кореспонденції О. Шугая „Між двома берегами" у „Радянській Україні" 17 серпня).

ЗВІРИННА ФАРМА БІЛЯ ІВАНО ФРАНКІВСЬКОГО

Недалеко від міста Івано-Франківського розташувалася Павлівська звіринна фарма, — розповідає кореспондент „Радянської України" (часопис з 20 серпня). — Тут вирощують хутрових звірів — норок, голубих песців, сріблястих лисів.

НА ЧУЖИНІ, НА ЧУЖІЙ РОБОТІ

Харківські студенти проводять так званий „третій семестр" на цілинних землях. Ось деякі уривки з листа, надрукованого в „Молоді Украни" з 15-го серпня:

„... Розташувалися в чотирьох населених пунктах вздовж залізниці Івдель-Об... Найчисленніший загін — Самзаський: 102 студенти... Місцевість тут болотяна. Дошкуляють комарі мошка, ґезі. У Самзі на кожному об'єкті доводиться корчувати пеньки, зривати покриття з моху та болотнистого ґрунту...

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чека і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

54 мільйони учнів і студентів

У цьому місяці — у вересні — розпочинається новий шкільний рік в американських школах різних ступнів і типів. За офіційним повідомленням Уряду Освіти — вже вписалось і впишеться до шкіл рекордове число студіюючих. Конкретно, в народних, початкових школах навчатиметься 35,900.000 дітей, в сердніх школах, „гайскулах" і інших навчальних закладах другого ступня — 12,900.000, в університетах, коледжах і фахових школах — 5,400.000 студентів, разом 54,200.000. Це становитиме приблизно 28 % всього населення З'єднаних Держав, отож більше, як його четвертину. За вийнятком середніх шкіл, де число учнів у порівнянні з минулим шкільним роком буде приблизно таке саме — в усіх інших родах шкіл воно значно зросте. Зокрема рекордове число абсольвентів середніх шкіл — коло півтора мільйона — зголосилося до студій у високих школах. Внаслідок цього коледжі й університети будуть переповнені і стоятимуть перед загостреною проблемою поширення будинків, авдиторій, ляборат орій, дорміторіів.

Очевидно, що автоматично виринає потреба більшого числа вчителів у початкових і середніх школах та професорів у школах вищого ступня. Інструкторський штаб в університетах і коледжах зріс на 8 % і становить 415.000 осіб. У меншій пропорції, бо тільки на 1.5 %, зросло число вчителів у початкових і середніх школах, осягнувши стан 1,931.000. Однак, рахуючись із щораз більщим ростом населення Америки і щораз більшим напливом студіюючої дітвори та молоді — звання педагога має в Америці дуже добрі шанси.

Однак на зростання армії учнів і студентів впливає не тільки загальний ріст населення. В усі прошарки народу щораз глибше просякає переконання, що в добі спеціялізації, могутнього розвитку технології та автоматизації в усіх ділянках продукції — люди без освіти мають щораз гірші можливості дістати будь-яку працю, і — навпаки — чим більше людина освічена, тим кращі її шанси на добру заробіткову працю. Другий поважний, специфічно американський момент, це поступ шкільної інтеґрації на Півдні Америки. Хоч батьки муринських дітей у шкільному віці мають право вибору — посилати дитину до муринської чи інтеґрованої школи — загалом шкільний інтеґраційний процес, який цього року набрав особливого розмаху, зокрема у стейтах Міссіссіпі, Південна Каролайна й інших, дав сильний поштовх муринам взагалі користися законові про обов'язкове навчання в школах.

З-посеред кількадесятимільйонової маси дітвори і молоді, що вчиться у школах, частина в ході студій відпадає. Так, наприклад, Президентська програма для сприяння студіюючій молоді передбачає, що коло 750.000 середньошкільної молоді покине школи з закінченням 16-го року життя. Деякий відсоток студенток перериває студії, виходячи заміж. Проте, це не заперечує факту, що з початком нового шкільного року понад 54 мільйони дітей і молоді заповнюють американські шкільні будинки, підносячи ще вище загальний рівень освіти всієї нації, що сприяє її загальному розвиткові та зростові її поваги у світі.

ЦК КПУкраїни „схаменувся"

Руйнація історичних, зокрема архітектурних, пам'яток комуністичним режимом в Україні досягла катастрофічних розмірів. Про це вже була мова минулого тижня на цьому місці, і вже тоді стверджено, що кількість пам'яток минулого, зруйнованих чи то пляново і свідомо, чи через недбайливість, іде сьогодні в тисячі. З новими алярмами в справі їх руйнування виступили недавно совєтський український письменник Леонід Серпілін у статті п. н. „Акрополі сурмлять у вічність", надрукованій в газеті „Літературна Україна" з 10 серпня ц. р., і якийсь О. Сливинський із Дніпропетровська в статтейці „Шануймо пам'ятники минувшини", надрукованій у газеті „Культура і Життя" з 15 серпня ц. р. Л. Серпілін дав широку картину жалюгідного стану того, що в СССР визначається „охороною пам'яток культури". Вираховуючи численні зруйновані чи занедбані „акрополі України", Серпілін був примушений промовчати дійсних спричинників цього руйнування і занедбання. Більшість вирахуваних ним пам'яток культури були зруйновані не війною і не природою, а таки внаслідок свідомих і плянових заходів режиму. Багато щиріше й одвертіше представив справу О. Сливинський: він виявив такі конкретні факти, як майже дощентне зруйнування козацької твердині Кодак, перетвореної совєтською адміністрацією на „кам'яний кар'єр", значить, звичайну каменоломню, зруйнування цінного архітектурно Преображенського Собору в Дніпропетровську, збудованого архітектом Захаровим, та ін.

Підняті окремими свідомішими українцями алярми примусили московських експозитурників на Україні звернути, нарешті, увагу й на цю ділянку, мовляв, доля українських пам'яток історії й культури лежить також і їм на серці. Центральний Комітет Комуністичної Партії України, головний спричинник систематичного руйнування цих пам'яток, відбув у цій справі окрему нараду і навіть — як повідомила „Літературна Україна" з 24 серпня ц. р — „прийняв рішення" в справі створення . . . „Добровільного товариства охорони пам'ятників історії і культури Української ССР", затверджуючи водночас організаційний комітет цього товариства, до складу якого увійшло кількадесят учених, письменників, архітектів, мистців, мистецтвознавців, музейних і громадських працівників.

Абстрагуючи від факту, що це „добровільне товариство" створено в той час, коли вся практична відповідальність за долю пам'яток історії і культури лежить на Центральному Комітеті КПУ і на десиґнованій цим комітетом Раді Міністрів УССР, які й мають єдину екзекутивну владу в цій ділянці, треба ствердити, що схаменувся ЦК КПУкраїни в цій справі досить таки пізно — після того, як сотки й тисячі тих пам'яток безоглядно, по-варварському, найчастіше з доручення чи й з відома самих таки режимних чинників знищено.

Зорганізоване тепер під тиском української громадської опінії „добровільне товариство" нічого для рятування цих пам'яток зробити не зможе. З подібною ініціятивою і закликами виступали вже дев'ять років тому, в серпні 1956 року, українські діячі науки й культури, М. Рильський, В. Касіян, Г. Довженко, Г. Логвин, П. Попов та багато інших, але з їх протестів нічого не вийшло. Руйнування продовжувалося далі з непослабною силою. У варварській суті московського комуністичного режиму не змінилося нічого.

Проф. д-р Ю. Шумовський

ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ В ЧОРНІЙ АФРИЦІ

У журналах і газетах на території Африки та й Европи широко дискутують нині над проблемою розвитку національних африканських мов. Постає питання: чи можуть африканські мови розвиватись і бути повновартісним чинником у зносинах поміж людьми в епоху атома? На це питання автори статтей здебільша дають відповідь: так, бо найвизначніші лінґвісти стверджують, що нема у світі мови, яка не могла б стати таким чинником. Щодо наукової термінології, то вона — за їх твердженням — може бути запозичена з мов інших, культурніших народів, як це практикується в мовах европейських народів. Здавалося б, що було б цілком нормальним, якби кожна людина говорила своєю рідною мовою. Але на чорному континенті ця справа виглядає інакше.

Раніше, коли африканські народи ще перебували на ранньому ступні розвою, у них існували т. зв. родові мови. В сучасній добі, властиво, крім пігмеїв та бушменів, народи Чорної Африки вже родових мов не мають. З кількох мов чи говірок створились і створюються у них спільні мови, хоч все ж таки ще здебільша не національні, бо ще не існує тут великих національних груп в повному значенні цього слова.

До найважливіших африканських мов, крім загально відомої арабської, якою говорить понад 37,000.000 людей, належить мова хавса, якою говорить понад 15,000.000 осіб в Ніґерії та сусідніх з нею державах, мова суахілі (біля 15,000.000 осіб), яка вважається офіційною мовою держав Кенії, Руанді, Танганьїки, Сомалі, Руанда - Урунді, Родезії, Мозамбії та ін., амхарська мова, якою говорить приблизно 6,000.000 осіб в Етіопії. Однак, крім цих основних мов, існують в Африці сотки діялектів та говірок. Так, наприклад, в самому лише Судані нараховується до 700 говірок, в Конґо — 518.

Хоч кожен нарід Африки, кожне плем'я має свою мову чи говірку, навчання в початкових, середніх і високих школах, як також діловодство в державних установах ведеться мовою колишнього колонізатора, окупанта даної країни. Місцева інтеліґенція здебільша володіє краще цією мовою, ніж своєю рідною, а часами навіть соромиться своєї примітивної мови і вчить своїх дітей виключно французької чи англійської мови. Тому проблема створення єдиної національної мови для африканців зустрічає багато перешкод та труднощів. Таке явище, безумовно, є наслідком довголітньої колонізації, яка прямувала до того, щоб відірвати африканські народи від їх культур, зденаціоналізувати їх так, як це робить Москва на окупованих нею територіях, стараючись накинути поневоленим нею народам мову „старшого брата" і всіляко гальмуючи розвиток національних мов.

Автори численних статтей погоджуються з тим, що коли африканці хочуть наздогнати европейські народи в культурному, технічному та економічному відношеннях, то знання мов англійської і французької для них необхідне. Однак, заявляють вони, не можна занедбувати скарбу своєї культури, свого національного „я", що криється в їх рідній мові та в народній творчості.

Захоплення чорних африканців европейськими мовами, пишуть деякі автори, мусить мати певні границі, щоб вони не забули своєї мови і не відцурались свого рідного, своєї власної душі, не стали „чорними европейцями", як презирливо називають таких людей африканські патріоти. Таким чином проблема бути чи не бути національним мовам в Африці, стала одною з найгостріших проблем.

Газета „Іст Афрікен Стандард", що виходить у Найробі (Кенія), у вересні 1964 р. опублікувала невеличкого листа одного з своїх читачів, який обурюється тим, що з першої кляси початкової школи дітей у тій країні вчать всіх предметів тільки в англійській мові. „Я думаю, — пише цей читач, — що діти таким чином змалку починають невірно думати, що англійська мова є єдиною мовою, якою має говорити людина. Кенія закінчила з англійською окупацією, колоніялізмом, то чому ж ми наших дітей маємо вчити мовою колонізаторів? Наші діти мусять вчитися мовою суахілі, а англійська мова може бути лише як обов'язковий предмет навчання".

Редакція цієї газети заперечує авторові листа, заявляючи, що мова суахілі ще не надається практично для трактування сучасних наукових проблем і, хоч є головною мовою Східньої Африки, мовою освіти, культури та міжнародних зносин мусить бути тимчасово англійська.

Однак, більшість газет в Кенії повстає проти англійської мови, домагаючись введення суахілі, як мови офіційної, в установах, школах, в торгівлі і т. д.

Національні діячі африканських народів мають повну рацію, вимагаючи впровадження в школах та в адміністрації мови суахілі, але при цьому вони добре розуміють, що цю проблему можна розв'язати на протязі десятків років, бо в цій мові ще нема, ані підручників для шкіл ані відповідно підготовленого вчительського персоналу. Однак, у деяких державах Східньої Африки вже мову суахілі введено.

Після доби колоніялізму мова суахілі, як мова загальна, рідна, може у великій мірі сприяти формуванню національної свідомости, об'єднанню африканських народів та збереженню і розвиткові їх стародавньої культури.

Мирон Б. Куропась

ЧОГО МИ ХОЧЕМО ВІД НАШОЇ МОЛОДІ?

5

Суть виховання

Хоч дефініцій на визначення виховання є стільки, скільки є відомих виховників у світі, і хоч суть виховних установ змінювалася відповідно до суспільного порядку, в якому ці установи знаходились, існують деякі ширші узгіднення відносно дійсної суті виховної праці і функції шкільництва. Кожний, від Сократа („ціллю виховання є позбутися помилки і відкрити правду") до Дюї („метою виховання є самоздійснення"), згодиться, що виховання — це процес, наслідком якого змінюється поведінка. В такому світлі виховання є шляхом до мети, є зайняттям, яке свідомо чи підсвідомо приводить до якоїсь зміни у поведінці виховуваного. З цього виходить логічно, що перед тим, як створити ефективну, виховну програму, треба спершу устійнити, який рід поведінки мається на меті виховати, тобто треба мати ясно визначену виховну ціль.

Виховні цілі, знов же, у великій мірі залежать від суспільного оточення, в якому виховання відбувається. Історично, виховні цілі були витворені якимось типом виховної інституції, і ця інституція загально виявляла себе чотирма основними типами:

1. Як інструмент культурної передачі... Тут на виховну інституцію треба дивитися як на орган, що передає наступним поколінням усі риси і здобутки культури, що її створило дане суспільство.

2. Як суспільний чинник... Тут виховна інституція діє, як орган, що приготовляє кожне покоління до життя в суспільстві, в якому знаходиться сама інституція.

3. Як інструмент національної політики... Тут виховна інституція діє, як засіб, з допомогою якого національні риси, надії і мрії передаються кожному поколінню. В своїй брутальній формі вона породжує шовінізм Совєтського Союзу чи гітлерівської Німеччини. В своїй вищій формі вона породжує національну гордість, що виявляється у більшості шкіл вільного світу.

4. Як чинник для переведення зміни... Тут виховна інституція діє шляхом приготування майбутніх поколінь до поліпшення суспільства, в якому вони живуть. Ця школа може діяти в такій формі тільки у вільних, відкритих суспільствах.

Усі виховні інституції діють як один, кілька або всі названі типи. Встановлюючи виховну інституцію, треба бути свідомим цілей, яким ця установа має служити.

Встановивши, що виховання є зміною в поведінці і що виховні інституції в деякій мірі залежать у своєму унапрямленні від суспільства, серед якого вони діють, зробімо один крок далі і розважмо встановлення виховних цілей. Виховні цілі звичайно визначається як встановлення роду і типу змін у поведінці, що їх виховна інституція хоче досягти в своїх учнях. Виховники звичайно бажають встановити цілі за наступним взірцем:

1. який рід поведінки розвинути,

2. відтинок життя, в якому поведінка має діяти.

Прикладом правильно встановленої цілі могло б бути таке: почуття відповідальности перед українсько-американською громадою. Тут „почуття відповідальности" є тим родом поведінки, яку ми хочемо досягти, а „українсько - американська громада" є сектором життя, в якому зміна поведінки має діяти.

Кінцевим кроком у підготові виховної програми є добір засобів, тобто добір того навчального досвіду, який приведе до здійснення виховних цілей. Тому, що даний добір навчального досвіду частинно заторкує питання ч. 3 („як маємо досягти наших цілей?"), у запропонованій тричастинній серії журналістичної дискусії я бажаю залишити за собою коментар цього аспекту нашої проблеми до часу, коли ми ясно визначимо наші цілі.

Як ми вибираємо виховні цілі?

У ЗДА більшість шкіл і виховних інституцій вибирають свої виховні цілі на такій базі:

1. Студії сучасного життя поза школою — тут ціллю є розкрити суть суспільного оточення, в якому школа має діяти, потреби цього суспільства, і як школа може найкраще ці потреби задовольнити.

2. Студії над самими учнями — тут ціллю є встановити потреби учнів, тобто ствердити прорив між теперішнім їх станом і бажаним стандартом.

3. Вказівки та суґестії відносно цілей від спеціялістів терену, тобто істориків, науковців, математиків і т. п.

4. Філософія виховання — щоб оминути безчисленність цілей, треба їх елімінувати, тобто вибрати деякі і виключити інші на базі найбільшої потреби. Філософія виховання є добрим переглядом, бо вона встановлює суть і загальну ціль виховання, яке школа має на меті.

5. Виховна психологія — яка може бути незвичайно допоміжною у виборі цілей, бо вона дає змогу встановити готовість до вивчення, конечні умовини для ефективного навчання, степенування різних предметів науки і т. д. (Продовження буде)

● **Комуністичні газети в Гонг Конгу**, виконуючи вказівки з Пейпінґу, загрозили, що „дехто може не толерувати" американських вояків, які приїздять до Гонг Конгу, хоч би тільки на дозвілля, для переведення своєї короткої відпустки. Китайські комуністи обурюються, що британські власті в Гонг Конгу вможливлюють американським воєнним кораблям, їхнім залогам та військовикам, користати з догідностей і розвагових можливостей того великого портового міста.

НА ТЕМИ ДНЯ

ВАЖКА ПРОБЛЕМА

Хто слідкує за писанням нашої преси, знає, що в останніх часах появилося кілька статтей на тему мішаних подруж, які у нас, на жаль, щораз частіше заключаються. Одні автори засуджують такі подружжя, інші шукають виправдання, а ще інші шукають доріг, обдумують засоби, при допомозі яких можна б запобігти або бодай зменшити цей дуже некорисний для нашої спільноти та нашого народу об'яв.

Мені доводилося розмовляти на цю тему з деякими нашими молодими жінками. Вони висунули доволі цікаві арґументи, які вповні заслуговують на те, щоб про них поговорити обширніше.

Дівчина рішається вийти заміж за хлопця, — каже одна з них, — коли найде в ньому щось, що їй заімпонує, що, на її погляд, відрізняє його від інших. Малоосвіченим, примітивнішим дівчатам може подобатися зовнішній вигляд, фізична сила, справність та сприт женихів. У дівчат більш освічених, з ширшим світоглядом, входять в гру також інтелектуальні, а часом і моральні чинники. Самі фізичні властивості їх вже не можуть вдоволити. Жінка вимагає, щоби її чоловік був чимсь вищим від неї. Хоче бачити його мудрішим та зараднішим. Тоді вона не буде його легковажити, а, навпаки, буде поважати та шанувати.

Тому подружжя, де чоловік не може виказатися тою інтелектуальною вищістю, не все бувають щасливі. Такого чоловіка часто легковажиться, а то й зневажається, а вслід за тим йде плач, нарікання або й причина до розводу, якщо взаємні непорозуміння прибе руть на гостроті

Якщо йдеться про Філядельфію, то так складається, що на високих школах студіює пропорційно більше наших дівчат, ніж хлопців. Дівчата дістають стипендії, одержують наукові ступені тощо. Натомість хлопці в більшості припиняють навчання по закінченні середньої школи (гай скул). Також і ті, що вписались до високих шкіл, часто їх покидають або переривають навчання. Ті, що вчаться, не завжди силуються одержувати кращі оцінки, шукають радше розривок та наукою надто не переймаються.

Таким чином такі наші хлопці не мають чим заімпонувати дівчатам, бо самі порожні слова, хоч би які гарні, на них не можуть мати більшого впливу.

Тому наші студентки, чи абітурієнтки високих шкіл, часто з титулами, не можуть найти собі відповідного партнера серед своїх знайомих, чи товаришів шкільних часів, і це примушує їх розглядатися серед чужих, бо не всі хочуть залишитися неодруженими

Таке розумування виглядає дуже логічне, хоч не легко на нього погодитися, бо дійсність не така. Не можна також його узагальнювати, не маючи під руками достатньої кількости даних та інших, більш переконливих арґументів. З досвіду знаю, що звичайно бувало, що хлопці все думали поважніше і поважніше ставилися до всіх життєвих проблем. Невже ж на терені Америки заіснувала така основна зміна?

Тому було би добре, коли б у цій справі схотіли висказатись ті, які в таких справах найбільше заінтересовані, то є самі хлопці та дівчата. Широко розгорнена дискусія на цю незвичайно важливу для нашої спільноти справу вияснила б може багато таких питань, які нуртують у свідомості нашої молоді, але вона не має змоги про них поговорити.

Володимир Мацьків

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

У СПРАВІ МІШАНИХ ТАБОРІВ

ОДУМ ЗДА і Канади вже протягом кільканадцятьох років річно відбуває свої виховно-відпочинкові табори разом і хлопців і дівчат. Я щойно повернувся з Канади, де був командантом табору Юного ОДУМ-у „Дніпро". Вік таборян був від 8 до 17, а виховників та заступників команданта і бунчужних поверх 17-ти років. Менші дівчата спали в будинкові, а старші дівчата і хлопці в 17-ти шатрах, які творили на поляні велику друковану літеру „С". В дев'ятьох шатрах були хлопці, в решті дівчата. Всі разом вставали, дівчата, на своїй половині, перед шатрами мали руханку, хлопці на своїй. Дівчата милися коло криниці раніше, хлопці зараз після них. А молитва, піднімання прапорів, снідання, обід і вечеря, ватри, співи, прогулянки, купання в басейні відбувалися спільно. Один день на таборі мали стійку дівчата, другий хлопці, або дівчата до дванадцятої години ночі, а хлопці після них чи навпаки.

Коли б ОДУМ відбував свої табори окремо для хлопців і окремо для дівчат, не було б тієї життєрадости, захоплення, зацікавлення змагу.

Якщо якась дівчина чи хлопець не дістали належного виховання вдома, в родині, окремий табір для такої особи не буде ніякою перепоною. Нагод для того, чого бояться керівники окремих таборів, багато більше вдома. Батьки на праці — ціле мешкання для нашої розпорядимости. Зрештою, табори й влаштовуються для виховно-відпочинкових цілей з натиском на виховання — чи не так? То чому ж утікати від проблем? Як вовка боятися — то і в ліс не ходити?!

Олексій Коновал

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Ігор Чмола

ВІД НІЯГАРИ ДО СКЕЛЯСТИХ ГІР

(1)

Щороку, як пригріє весняне сонце, по всіх великих і малих містах східньої частини ЗДА, де живуть українські громади, йдуть приготування до літнього сезону. Молодь готується до таборування, а старше громадянство плянує відвідати котрусь із наших вакаційних осель. Багато написано й сказано про наші вакаційні оселі й табори, бо вони стали вже складовою частиною нашого „способу життя". Для різноманітности в цьому репортажі запрошуємо читачів вибратись разом з нами у далеку подорож через прерії до Скелястих гір, щоб пізнати хоч частину країни, яка пригорнула нас по роках нашого скитання, навчитися дещо з історії, географії, геології та природи цієї країни.

Частинно з економічного огляду, а частинно з бажання пережити якнайбільше пригод вибираємо відносно дешевий спосіб подорожування, а саме їзду автом, сполучену із таборуванням по різних крайових, стейтових та інших принагідних парках. Із собою веземо: шатро, польові ліжка, мішки для спання, кухонку, ледівничку, ліхтарню та багато іншого дрібного приладдя. Наші строї скромні, щоб було вигідно їхати автом, щоб не було загаряче у спеку і зазимно у холоді. В окремій валізі — святочні строї, щоб було в чому зайти в неділю до церкви або відвідати когось із знайомих. Харчі купуватимемо по дорозі, із ресторанів будемо користуватись тільки у вийнаткових обставинах.

Поки виїдемо із Боффало, Н. И., в якому постійно живемо, дозвольте нам представитись. Почнемо від наймолодших: Олена — учениця шостої кляси початкової школи, наш таборовий писар; Борис — учень сьомої кляси, кінооператор із завданням увіковічнити нашу прогулянку на фільмовій плівці; Богдан — учень 1-ої кляси середньої школи, заступник команданта, в його заряді всі наші мапи і пляни подорожі; Ольга — вчителька дитячого садка і завзята пластунка, завідувачка господарської частини; Ігор — колись вояк 1-ої Української Дивізії, а тепер працівник фабрики Форда, провідник.

Виїжджаємо в суботу 3-го липня перед полуднем і грямуємо до міжстейтової автостради ч. 90, яка має довести нас до першої нашої цілі, міста Шикаґо. Прекрасною дорогою їдемо з дозволеною швидкістю між 60 і 70 миль на годину. На колінах у нас мапка, що має допомогти зорієнтуватися в околиці Клівленду. Міжстейтова автострада ще не всюди готова, і в Клівленді дуже легко збитися з правильної дороги. Це ми власне й робимо. Починається їзда по клівлендській метрополії, і ми тратимо годину часу. А опісля автостради стейтів Огайо та Індіяна, і під вечір минаємо ми місто Гері і в'їжджаємо до Шикаґа.

Шикаґо — це останній великий бастіон українства на порозі до західньої частини ЗДА. Якщо думаєте, що зможете колись заїхати туди, переночувати і поїхати далі, то помилястесь. От ви встали, пішли до катедри св. Миколая, бож це свята неділенька, і хочете їхати далі. Але під церквою зустрічаєте багато знайомих: тих, які були сусідами у вашому місті на рідних землях, тих, з якими пройшли ви вояцьку одисею другої світової війни, і тих, з якими провели по-дружньому таборові часи. Так, так, ви догадались. Цілий день проводимо на відвідинах у старих знайомих. Тобто майже цілий день, бож власне в цей день відбуваються в Шикаґо фінальні футбольні змагання за мистецтво ЗДА між дружинами УСК з Ню Йорку та місцевою німецькою командою „Ганза". На змаганнях зустрічаємо знову ряд знайомих з Ню Йорку, Філядельфії, Клівленду.

У дальшу дорогу вибираємось біля другої години по півночі. Щоправда, д-р Ю. Городиловський, громадський староста на наших весіллях, що відбуваються в околиці великого Ню Йорку, намовляє нас остатися ще на одну ніч, бо „знаєте, хто їздить в Америці по ночах", однак ми таки їдемо.

Північно - західня автострада доводить нас до границі стейту Висканзін. Починає світати. Пристаємо у придорожньому парку, щоб витягнути ноги, примкнути очі, і за годину ми вже знову на автостраді.

Околиця справді гарна, нібито рівнина, нібито горбки, і раптом перед нашими очима появляються високі скелі, що немов вистрілюють у небо. Так доїжджаємо до міста Ля Крос. Молодь дрімає на задньому сидженні. „Гей, хлопці, пробудіться, от-от і переїдемо могутню ріку Міссіссіпі!"

Довгий міст, під яким спокійно несе свої води найдовша ріка світу, і ми опиняємося у стейті Міннесота. Їдемо дорогою ч. 16. І знову пристаємо у придорожньому парку. Цим разом на сніданок. У парку ще одно авто. Наші принагідні сусіди частують нас гарячою кавою, їхні діти дістають від нас цукерки. Підкріпившись, їдемо далі.

Наша ціль вже недалеко. Пристаємо у стейтовому парку біля містечка Алберт Лі, над озером тієї самої назви. Беремо нічліг на дві доби, щоб відпочити. Команда табору, тобто командант і завідувачка господарчої частини, їдуть до міста на закупи, а малодь вибирається на прогулянку довкруги парку. Ввечері вибираємося до кіна „драйв ін", зараз при в'їзді до парку. Молодше покоління подивляє пригоди Джеррі Люїса, а старше громадянство додрімує недоспану ніч.

(Далі буде)

Пам'яті д-ра В. Бемка, сотника УГА

15-го серпня 1965-го року помер несподівано сотник Української Галицької Армії — д-р Володимир Бемко.

Народжений 19го вересня 1889го року в Козовій, Бережанського повіту. Гімназію закінчив в Бережанах, а правничі студії у Львові і Кракові. В боротьбі за права українського університету у Львові відсидів в липні 1910 року 6 тижнів у слідчій гюрмі. В тому часі заложив в Бережанах „Секцію Студентського Союзу" і був її головою до вибуху 1-ої світової війни. В 1911 році відбувся у Львові великий студентський процес т. з. „101", в якому суд покарав його 3-місячною в'язницею.

З вибухом 1-ої світової війни був приділений до коломийського 24-го полку піхоти, з яким брав участь у кривавих боях на сербському фронті разом з д-ром Іваном Німчуком і Богданом Витвицьким. Це був рідний брат музиколога д-ра Василя Витвицького. Згинув на італійськім фронті.

З сербського фронту переїхав на італійський фронт і в жовтні 1915 р. був ранений. За свою хоробрість та відвагу був відзначений бойовими відзнаками і отримав ступінь поручника в 1917 р.

Літом 1918 року повнив службу при 24 піх. полку в Коломиї як старшина пропаганди між австрійськими поворотцями з російського полону. В часі частих своїх поїздок з Коломиї до Львова отримав в половині жовтня 1918 року наказ тайного Комітету у Львові зорганізувати такий же Військовий Комітет в Коломиї, в склад якого увійшли старшини 24 і 36 піх. полків. Цей Військовий Комітет, душею якого був покійний сотник Бемко, перевів дуже успішно Листопадовий Зрив не лише в самій Коломиї, але теж і по всіх сусідніх повітах. Потім був діяльним членом Військової Команди в Коломиї, командантом якої був проф. Теодор Приймак, а начальником штабу сот. д-р Омелян Паліїв (рідний брат хор. УСС — Дмитра). 10 січня 1919 року був покликаний до Секретаріяту Військових Справ в Станиславові, де повнив обов'язки начальника головної ккацелярії.

В часі відвороту УГА в травні 1919 року з-під Львова зорганізував Покійний із бойових частин коломийської залоги так звану „групу Нижнів" і був її командантом аж до переходу за річку Збруч. За Збручем, на доручення Команди III Галицького Корпусу зорганізував, разом із сот. Омеляном Палієвим Етапну Команду, де комьндантом був полк. Вітишинський.

Під час військового договору з Добровольчою Армією ген. Денікіна був зв'язковим старшиною від УГА при штабі ген. Шіллінга в Одесі.

Коли Українська Галицька Армія зірвала примусовий і неприродний союз із Червоною Армією, сот. Бемко перебував у Збірній Станиці старшин спочатку в Балті, потім в Києві. В травні 1920-го року, в часі ліквідації УГА, щасливим збігом обставин, пощастило йому оминути ув'язнення і побуту в концентраційнім таборі смерти в Кожухові під Москвою.

В 1921 році повернув до Бережан і від 1925 року провадив адвокатську канцелярію. Цілий час побуту в Бережанах, аж до вибуху 2-ої світової війни, брав дуже діяльну участь в місцевих організаціях, як філія „Просвіти", Рідна Школа, Повітовий Союз Уооперативів, Українбанк і Народний Дім. З рамени політичної партії УНДО відбув сотні виборчих віч і нарад.

В часі горезвісної польської пацифікації був ув'язнений поляками і відсидів 6 тижнів тюрми на Познанщині у Вронках.

Під час першої большевицької окупації переїхав р родиною до Лодзі, а потім до Кракова, і там в 1940 році отворив адвокатську канцелярію, в часі німецької окупації провадив таку ж канцелярію до липня 1944 року у Львові. В часі большевицької офензиви на Берлін переїхав до Австрії і в місті Зальцбургу очолював 1952-1953 „Українське Центральне Об'єднання" в Австрії.

До ЗДА прибув в 1953-му році і замешкав стало в місті Нюарку, Н. Дж., де включився до культурної праці в місцевих організаціях, де, між іншим був діяльним членом місцевої Станиці ОбВУА.

Покійний сотник В. Бемко осиротив дружину Олену, доньку, д-ра Андрія Чайковського, і двох синів — Лева і Богдана.

Похорон відбувся 19-го серпня 1965-го року в Нюарку, а тіло спочило на цвинта Голливуд Меморіял Парк в Юньоні, Н. Дж.

Нехай світла пам'ять хоробрего сотника славної та лицарської Української Галицької Армії д-ра Володимира Бемка і вірного побратима залишиться між його вірними товаришами назавжди.

Дм. Микитюк

Джамайка, Н. Й.

ЗАКІНЧЕННЯ РОКУ В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Громада в Джамайці нова і невелика. Недалекість від великого Ню Йорку відтягає активну частину громадянства від розбудови в себе на місці громадського життя.

Найголовнішою проблемою під сучасну пору є виховання нового покоління, а головно виховання його в любові до історії, культури і інших надбань батьків і цілого народу. Щоб розв'язати цю проблему з ініціятиви мґр. З. Івасикова заложено школу українознавства з трьома клясами.

І в неділю 20 червня 1965 відбулося закінчення вже другого року навчання. 25 дітей, що вчились в першій, другій і четвертій клясах, виступили перед своїми батьками і гістьми, щоб показати осяги цілорічної праці. Між почесними гістьми був і представник нашого літературного світу поет Є. Маланюк.

Імпрезу відкрив проф. д-р М. Галій, говорячи про пророка Т. Шевченка. Слово про Т. Шевченка виголосив учень четвертої кляси Ю. Івасиків.

Приємно було слухати, як молодий юнак чистою і гарною українською мовою змалював постать Т. Шевченка.

Дальшою програмою проводив мґр. З. Івасиків — душа і провідник школи і промотор, громадського життя в Джамайці. Гарно виконані деклямації, рецитації і хорові точки цілої школи, були доказом великого вкладу праці проф. д-ра М. Галія і мґр. З. Івасикова. Дівчата в народніх строях виконали кілька вільноручних вправ під мелодію народніх пісень. Пописову частину закінчено вільноручною вправою до слів „Боже Великий". Вправи і пісні до вправ підготовила пані С. Чорна.

Свідоцтва закінчення школи вручив всім дітям мґр. З. Івасиків, підкреслюючи, що діти зробили великий поступ, а діло, яке ми почали, мусимо продовжувати і впливати на всіх інших, які живуть в цій частині Ню Йорку, щоб включилися до спільної праці.

В товариській атмосфері гості, батьки і діти ще довго забавлялися в буфеті, який уфундували п-во Федуняки.

В розмовах порушено цілий ряд проблем, зв'язаних зі школою і розгорненням громадського життя.

При цьому варто б згадати, що вже восени в Джамайці почне працю дівочий пластовий гурток.

Закликаємо всіх батьків і мешканців Квінсу - Джамайка включитися до спільної праці.

М. Ш.

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 31-го серпня 1965 року, після довгої недуги упокоївся в Бозі заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.
МАТВІЙ ЧОЛІЙ

учасник Визвольних Змагань, хорунжий УСС, народжений 20-го серпня 1891 року в с. Довга Войнилівська, пов. Калуш, Західня Україна.

ПАНАХИДА буде відправлена в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж. в четвер, 2-го вересня ц. р., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 3-го вересня 1965 року о год. 8:30 рано з похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя та на цвинтар Еверґрін.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
дочка — АННА і зять ОМЕЛЯН ТВАРДОВСЬКІ
внучка — ОДАРКА
рідня на еміґрації
і брат в Україні

Замість квітів на свіжу могилу Визначного Громадянина

сл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА БЕМКА**

зложили на Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА: пп. Т. і П. БОГДАНСЬКІ 5 дол., К. і Т. КОРДУБИ 5 дол., О. і Ю. МУСАКОВСЬКІ 5 дол., А. і І. РУЦІЦЬКІ 10 дол., О. і М. ЦЯПКИ 5 дол. — разом 30 долярів.

Управа НТШ в ЗДА передає щиру подяку за цей дар на НТШ.

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 31-го серпня 1965 року упокоїлася в Бозі наша Найдорожча
ДРУЖИНА І МАМА

бл. п. ПАВЛИНА ЮКНИК

з дому ЗАБЛОЦЬКА
проживши 73 роки.

ПАРАСТАС відправиться в п'ятницю 3-го вересня 1965 р. о год. 8-ій веч. в похор. заведенні Frederick's Funeral Parlor, Northern Blvd & 193rd St., Flushing, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в суботу 4-го вересня 1965 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Духа у Williamsburg на цвинтар Gate of Heaven.

Горем прибиті:
чоловік — ТОНІ
син — ЛЕВ
донька — ОЛЬГА

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в понеділок, 30-го серпня 1965 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п. РОЖА ЗАВОЛЮК

з дому САРАФИН
проживши 78 роки. Походила з Жидачева, Зах. Україна.

ПАРАСТАС в середу, 1-го вересня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 E. 7th St. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер 2-го вересня 1965 р. о год. 9:30 ранку з української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Кальварія в Квінсі.

Горем прибиті:
чоловік — ЙОСИФ
син — МИХАЙЛО
доньки — ОЛЬГА і ІРЕНА
і 11 внуків

ПОДЯКА

Невблаганна смерть забрала нам 11-го серпня 1965 року нашого Найдорожчого Головіка і Брата

бл. п. Льва Ростислава Лепкого

В нашім тяжкім смутку потіхою була велика кількість Рідних, Приятелів і Знайомих, які прийшли віддати останню прислугу Дорогому Покійникові і висказати нам у сердешних словах своє співчуття.

Щиро дякуємо їм за те.

Дякуємо Вп. п. д-рові Баранові за дбайливу опіку в часі хвороби Покійника.

Дякуємо Всч. о. Голикові, пароховi Бронксу, за проведення похоронів, а Всч. о. Богданові Смикові за асисту в Богослуженні.

Дякуємо Дорогим Панству Ястремським, Цибикам і Костикам за поміч, а представникам УВАН проф. В. Міяковському і проф. Д. Горняткевичеві за участь у похоронах.

Дякуємо Всім, що заквітчали домовину Покійника, або замість квітів зложили датки на національні цілі.

АННА МАРІЯ — дружина
СОФІЯ ЄВГЕНІЯ — сестра

Ню Йорк, 26 серпня 1965 р.

Союзівка, Н. Й.

З'ЇЗД УЧНІВ І ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В ЗАЛЬЦБУРЗІ

8 і 9 жовтня ц. р. на Союзівці з ініціятиви б. учнів на чолі з інж. П. Палієнком відбудеться з'їзд учнів і вчителів б. української гімназії в Зальцбурзі. Гімназія ця, як багато інших таборових середніх шкіл в Австрії і Німеччині, існувала від осени 1945 до кінця 1949 р., т. зн. до часу, коли переселенці переїхали на всі континенти, а найбільше до Америки й Канади.

Українська гімназія в Зальцбурзі — в таборі Лексенфельд, заслуговує на особливу згадку добором учительського збору, чисельністю учнів з усіх українських земель, поважним числом словаків та молодечими організаціями.

Очолювали гімназію відомі педагоги - директори: д-р В. Калина, ініціятор, В. Бачинський, Микола Кокольський, Павло Баб'як та о. Хомин. З учителів згадати б хоч би деяких: І. Гончаренко, учасник боїв під Крутами, Микола Мельник, поет і письменник, дир. Осип Левицький, д-р І. Олексишин, тепер проф. університету в Бостоні, Тадей Ростковнч та багато інших, між катехитами були о. М. Гіль та о. Фотій.

Із молодечих організацій поважні заслуги у вихованні поклав Пласт. Щорічні літні табори над озерами в Альпах, зимові лещетарські табори, часті прогульки із ватрами, змагання з чужонаціональними скавтовими організаціями в спорті, в концертових виступах, пластові зустрічі із українськими пластунами Австрії та Баварії, участь пластової молоді в гр.-кат. і православних Богослуженнях і релігійних торжествах, мали корисний вплив на формування всеукраїнського світогляду та на братерське співжиття з нашими сусідами.

Українська гімназія своїм високим рівнем виховання і навчання здобула собі признання австрійської і американської влади, які надали їй право прилюдности. Молодь української гімназії загальною кількістю до 2000, розсіявшись із своїми батьками по цілому світі, покінчила вищі школи та зайняла відповідальні становища.

На з'їзді буде мила нагода зустрічі зі своїми приятелями, директорами і вчителями, нагода згадати давні часи й подумати про збереження минулого в формі споминів і наукових статтей. із закликом, дорогі нам б. учні, б. управителі і вчителі, прибути на З''їзд із своїми родинами. Спільна зустріч, виміна думок і приємні переживання, на довгі літа лишать у Вашій пам'яті незабуті враження і спомини.

Юліян Каменецький
Роман Міхняк
б. учителі

СВЯТКУЄ ПОРАЗКУ СВОГО НАСЛІДНИКА

Усунений королем Константином грецький прем'єр Георгій Папандреу (сидить посередині) „запиває" із своїми прихильниками поразку призначеного на його місце Еліяса Тсірімокоса, який не здобув „вотуму довір'я" від парляменту й мусить також уступити.

Пам'яті Евфрозини Манько

У п'ятницю 9-го липня померла у Філядельфії Евфрозина Манько, похорони якої відбулися у вівторок 13 липня у Філядельфії. Тлінні останки Покійної відпроваджено на кладовище у Факсчейсі в приявності рідні та приятелів.

Останньо Покійна перебувала у своєї дочки Катрусі Березяк в Нюарку. Ця дорога її Матуся немов та чайка вивела своїх часнят при битій дорозі. Вивела українська Мати - Страдниця своїх діточок на круту дорогу в незнане завтра, серед граду куль та бомб, які перед нею і за нею розривалися. Вона ішла в невідоме в холоді й голоді, тулячи малят до своїх грудей, до свого серця з глибокою вірою у Покров Бого-Матері, якнайскоріше втекти перед навалою московського Джінгіс-хана. Українські матері гідні особливого відзначення за їх терпіння, труди й жертвенність для своїх дітей.

Я був присутнім на похоронах пані Евфрозини Манько і нагадав собі слова Покійної, коли я був гостем у неї та в її доні Нусі. Ця Мати-Страдниця сказала мені щиро: „Я люблю своїх дітей понад усе, я все була готова віддати своє життя за них".

Я згадав ці слова, коли дивився, як діти востаннє прощались і виряджали свою матір у дорогу вічности. Я фізично не міг себе опанувати і не був всилі зібрати своїх думок та попрощати матір моїх приятелів. Тому цією дорогою роблю це. Прощаю Тебе, українська Мамо-Страднице. прощає тебе сумом прибита родина і вся жалобна громада. Ця мати-страдниця виховала своїх діточок у взаємній любові до себе та в пошані, в українському патріотизмі.

Багато подібних матерів є на еміграції між нами. Та ми, зайняті своїми справами, не завважуємо їх. А їм належиться велика честь. Коли виходимо з церкви і побачимо стареньку жінку, що лишилася ще у кутку і гаряче молитяся за щось, тільки їй відоме, підійдімо до неї і поговорімо, а вона щиро відкриє нам таємницю. Одна з таких матерів ось відходить у вічність. Похилилася її голова. Закрилися ті очі, що невтомно приглядалися своїм доням і внукам. Прощай, Дорога Мамо! Ти була увесь час скромна й тиха. Нікому не докучала, ніколи не нарікала, не скаржилася. Спокійне й тихе було Твоє життя, така тиха й спокійна була і твоя смерть. Прощай. Дорога Матусю!

О. Гавдяк

Грудка землі на могилу пок. Анни Бодак

В четвер 24 червня відійшла у вічність бл. п. Анна Бодак із Бруклина, Н. Й.

З нею відійшла від нас громадська діячка і заслужена членка СУА, яка 14 років очолювала 21-ий Відділ цієї організації, який свій розвиток і успіхи в великій мірі їй завдячує. Праця в кожній організації є трудна, зокрема в початках, коли треба шукати доріг і способів, як повести. Анна Бодак находила способи і дороги своєю отвертою і веселою вдачею і товариською поведінкою. Крім головства в 21-ім Відділі СУА, покійна Анна Бодак була три роки заступницею голови Централі СУА і завдяки її організаційним здібностям була вибрана на голову одної з Конвенцій СУА.

Попри працю в СУА вона була активна в своїй громаді в північнім Брукдині. За її часів побудовано величаву церкву і школу в тій громаді, на яку, завдяки покійній, Від. 21-ий СУА складав постійно пожертви. Жадна імпреза в цій громаді не обійшлась без її участи. Коли засновано Допомоговий Комітет (ЗУАДК) і висилали одежу до Европи, покійна подбала про те, що й громада посилала все кілька жінок до паковання до Ню Йорку.

На увагу заслуговує і те, що пок. Анна Бодак була одна з перших, які почали писати писанки в новому світі. Робила вона це не для гроша, але з любови і ті свої незвичайно гарні писанки посилала визначним особам.

Анна Бодак народилась в селі Ренів, пов. Тернопіль. До Америки приїхала 1911 року, в 1913 році вийшла заміж і короткий час пережила в Дітройті, опісля в Брукдині, де й померла. Понад 10 років внаслідок недуги не була активною, але до самої смерти інтересувалась громадським життям.

Полишила в глибокому смутку мужа Тому і сестру та шваґра, яких тут спровадила, і дальшу рідню в краю.

З покійною зійшла в могилу піонера жіночого організаційного життя в Америці, якому вона, не маючи вищої освіти, пробивала шлях в майбутнє. Ті, які знали покійну, високо цінили її працю і жертвенність.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Демидчук

Янґставн, Огайо

Посвячення юнацького пра-пора осередку СУМА

Цього року припадає велика річниця для Сумівської родини у всьому світі — 40-ліття створення Спілки Української Молоді на рідних землях, і Осередок СУМА ім. пол. Є. Коновальця в Янґставні, Огайо, увійшов в одинадцяту річницю свого існування. Управа Осередку та Відділ Юнацтва СУМА ім. Богуслав ч. 17 закупили новий прапор Відділу Юнацтва, та вирішили відсв'яткувати цього року 40-ліття створення СУМ-у і 10-річя існування свого Відділу. Посвячення юнацького прапора можна буде вписати до історії нашого осередку.

Булавний юнацтва М. Леник з іспитовою комісією перевели іспити зі старшим і молодшим юнацтвом. Управа вибрала собі дату на посв'ячення юнацького прапора в неділю 19-го вересня о год. 4-тій по полудні в українській католицькій церкві при вулиці 525 Вест Расн Евню

Мішаний хор Осередка СУМА під диригентурою Петра Весоловського веде проби щосуботи, а молодше юнацтво вивчає деклямації, Євгенія Гаврилюк, любителька гри на акордеоні, вже вивчає сольо, та старша юначка Ірина Поліщук, яка любить малювати, вималювала велику сумівську емблему та написи, щоб на це торжество гарно вдекорувати сцену.

Головну доповідь виголосить голова Головної Управи СУМА Л. Футала з Ню Йорку. Акту посв'ячення юнацького прапора довершить парох української католицької церкви Пресвятої Тройці о. монс. Л. Адам'як, а опісля відбудеться сумівська забава з оркестрою з Клівленду під диригентурою Петра Гупаловського. Управа Осередка має честь запросити на це величаве торжество всі сусідні Осередки СУМА: Акрону, Кентону, Парми, Клівленду і Лорейну. Має честь запросити все українське громадянство Янґставну та околиці (Воррон, Найлес, Шерон, Ню-Кесел, Батлер, Кембел, Стродес і Піттсбурґ).

Д. Затварянцький

ПОДЯКА

З нагоди мого 75-річчя з багатьох країн українського розселення надійшла така велика кількість привітань, що мені фізично неможливо особисто негайно подякувати тимпаче, що я ще остаточно не видужав по тяжкій хворобі. Тож хочу бодай цією дорогою висловити мою найсердечнішу вдячність.

Усім тим газетам, що вмістили про моє 75-річчя довгі чи коротші статті та замітки; всім моїм особистим, розкиданим по широкім світі, Друзям: особисто знаним і незнаним прихильникам, що понадсилали телеграми, листи спеціяльного доручення, звичайні привітальні листи та вітальні картки, моїм політичним однодумцям й палким українським патріотам з інших політичних середовищ: всім, що відзначили моє 75-річчя віршами, пошанувавши ними мою довгорічну хоч і дуже скромну службу Україні в царині кобзарського мистецтва, як рівнож усім тим українським мистецьким, культурним та політичним організаціям з різних політичних ідеологій, що так сердечно мене привітали. Це особливо справило мені велику приємність, бо ж своїм скромним мистецтвом, і на Рідній Землі, і по чужих, і серед своїх і серед чужих людей, я, як міг, але щоро служив Україні.

Василь Ємець
Голливуд, серпень 1965 р.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ТАРЗАН, ч. 5 491. Мореллі іде в джунглі . . .

Маріо Мореллі сміявся інтригуючи. — Так, Воллес, я дійсно гадаю, що ми можемо скористати з моєї подібности до тієї людини з джунглів.

— Ми повинні знайти це загублене місто Зімба і направду дістати скарб у свої руки . . .

— Бо чому ж би то Валя, найвища жрекиня, не зробила всього для людини, яку вона полюбила . . . Або для людини, яку вона вважає за Тарзана?